

Offentlig høring forslag til forskrift om digital sikkerhet – uttalelse fra Entur AS

Entur AS viser til offentlig høring av ny forskrift til digitalsikkerhetsloven. Entur gir i dette brevet vår uttalelse til forslaget.

1. Bakgrunn – om Entur og våre digitale tjenester i samferdselssektoren

Entur AS er et statlig eid virkemiddelselskap for reiseplanlegging, billettering og nært relaterte tjenester for kollektivtransport i Norge. Statens eierskap forvaltes av Samferdselsdepartementet og er begrunnet med sektorpolitiske mål.

En del av Enturs hovedoppdrag er å samle inn og levere informasjon om alle stoppesteder for kollektivtransport i Norge og informasjon om de ulike aktørenes ruteplaner og trafikk i sanntid og annen informasjon i tilknytning til kollektivtransport. Innsamling og tilgjengeliggjøring av denne informasjonen for kollektivtrafikk er regulert av egne krav i Kommisjonsdelegert forordning (EU) 2017/1926 (MMTIS-forordningen). Forordningen gjelder som forskrift til ITS-loven, jf. forskrift 19.3.2021 nr. 987 om multimodale reiseinformasjonstjenester.

Enturs digitale reiseplanlegger tilbyr salg av kollektivbilletter gjennom Enturs tekniske løsning (Entur-app). Appen tilrettelegger for salg av kollektivtransport både fra offentlige og private aktører innen kollektivtransport gjennom avtale på nøytrale vilkår, slik at brukeren enkelt kan søke opp og kjøpe kollektivreiser i hele landet. Høsten 2024 er all offentlig kollektivtransport tilgjengelig for kjøp gjennom Entur-appen.

De andre delene av Enturs samfunnsoppdrag er å levere grunntjenester for kollektivtransport, som leveres iht. oppdragsavtale med Jernbanedirektoratet. Videre er Entur innenfor nasjonal jernbane tildelt rollen som formidler av billetter og nært relaterte tjenester til togoperatørene som driver persontransport på jernbanen gjennom trafikkavtale med Jernbanedirektoratet. Våre tjenester som leveres til jernbanesektoren omfatter både elektroniske systemer for kjøp av billetter gjennom Enturs digitale plattform, og andre nært tilknyttede løsninger/tjenester og kundeservice. På kollektivområdet utenom jernbanesektoren, har dessuten Entur sammen med fylkeskommuner og fylkeskommunalt eide administrasjonsselskaper etablert et offentlig-offentlig samarbeid for å videreutvikle og tilpasse felles betalingssystemer for kollektivtransport basert på Enturs digitale plattform. Dette er et samarbeid som omfatter løsninger for elektroniske betalingssystemer.

I tillegg til å levere tjenester innen reiseinforasjon, billettering og andre nært tilknyttede tjenester for kollektivtransport, arbeider Entur AS også på oppdrag fra Samferdselsdepartementet i et eget etablert tverrsektorielt datasamarbeid i samferdselssektoren. Her er oppdraget å fremme bruk og deling av data i samferdselssektoren på tvers av etater og virksomheter.

2. Forslaget til regulering av digital sikkerhet i forskrift til digitalsikkerhetsloven

Et hovedspørsmål for Entur i arbeidet med å vurdere om vi har merknader til forskriften som foreslås, har vært å vært å få klarhet i hvilke deler av forskriftens krav Entur (eventuelt) blir underlagt. De fleste av Enturs tjenester i sektoren er digitale tjenester, men vi leverer også andre tjenester over telefon og egne løsninger for billetter, slik som salg av billetter gjennom automater og håndholdte mobile enheter.

Kravene til Enturs digitale tjenester er underlagt ulik regulering i samferdselssektoren, MMTIS-forordningen og forordning (EU) 2021/782 om jernbanepassasjerers rettigheter og forpliktelser (gjelder som forskrift iht. forskrift 11.5.2023 nr. 692 om jernbanepassasjerers rettigheter og forpliktelser). Denne reguleringen har krav til tjenestene som leveres, uten å ha eller utgjøre egne krav om sikkerhet eller rapportering ved hendelser. Mye av Enturs tjenester i sektoren innebærer behandling av personopplysninger, med de kravene til informasjonssikkerhet dette innebærer etter personopplysningsloven.

Tilbydere av samfunnsviktige tjenester

I forslaget til forskrift § 1 blir tilbydere av samfunnsviktige tjenester nærmere angitt, og bestemmelsen som foreslås utfyller med dette reguleringen i loven § 2 første ledd bokstav a og § 6. Tilbydere av tjenester innenfor jernbanen er omhandlet av forskriften § 1 nr. 7-10, mens veg/vegtrafikk er omhandlet av nr. 11-14.

Så langt vi kan se er ikke Enturs digitale tjenester til jernbanen og øvrig kollektivtransport utpekt som tilbyder av samfunnsviktige tjenester. Entur har ikke merknader til dette. Vi legger til grunn at man i forskriften § 1 nr. 14 med «nasjonale databanker som inneholder veg- eller trafikkinformasjon», sikter til Nasjonal vegdatabank drevet av Statens vegvesen, jf. omtalen i høringsnotatet. Enturs opplysninger om solgte kollektivbilletter for transport med tog og annen kollektivtransport omfattes etter dette ikke av «trafikkinformasjon», så langt vi kan se. For at databanken det siktes til i forskriften § 1 nr. 14 ikke skal blandes med andre digitale løsninger som inneholder trafikkinformasjon, ber vi departementet eventuelt å vurdere om ordet «veg» bør føyes til foran «databanker» i forskriften § 1 nr. 14, eller lignende presisering.

Entur merker seg at forslaget til § 4 i forskriften innebærer at sektordepartementene kan fatte vedtak om at andre tilbydere av tjenester enn de som omfattes av § 1 på et senere tidspunkt kan bli endret. Vi har heller ikke merknader til dette.

Tilbydere av digitale tjenester

I forslaget til § 15 i forskriften er det tatt inn et krav om tiltak for sikkerhetsstyring for tilbydere av digitale tjenester, og kriterier for å avgjøre om en hendelse skal anses for å ha betydelig innvirkning. Bestemmelsen utfyller digitalsikkerhetsloven § 10.

Etter en gjennomgang av definisjonen av tilbydere av digitale tjenester i love § 9, legger Entur til grunn at deler av våre tjenester som formidles elektronisk og tilrettelegges gjennom nettbaserte søkemotorer eller skytjenester vil bli omfattet av reguleringen. Entur bemerker at digitalsikkerhetsloven § 9 åpner for å fastsette i forskrift hvilke virksomheter som skal regnes som tilbydere av digitale tjenester. Fra vårt ståsted kan definisjonen i ehandelsloven § 1 fremstå som relativt vanskelig tilgjengelig, og den krever at man som rettsanvender leser nærmere i forarbeider til ehandelsloven. Uttrykket «informasjonssamfunnstjeneste» er så langt vi kjenner ikke et begrep som blir brukt i annet regelverk som gjelder for digitale tjenesteutøvere. Fra vårt ståsted kunne det vært ønskelig med en litt mer aktiv og tydelig definisjon av «tilbydere av digitale tjenester» i selve forskriften om digital sikkerhet.

Merknader til kravene i forordning 2018/151

I følge den nye reguleringen i forskriften § 15, vil forordning 2018/151 gjelde som forskrift med de tilpasningene som følger av vedlegg XI, protokoll 1 til avtalen og avtalen for øvrig. Entur følger i dag internasjonale standarder for digital sikkerhet knyttet til våre løsninger. Vi legger til grunn at de nye kravene i gjennomføringsforordning 2018/151 vil innebære noe arbeid knyttet til forbedring av dokumentasjon og periodisk kontroll, mv. De ulike tersklene i forordningen art. 5 er rent objektivt på et relativt høyt nivå opp mot brukersiden av digitale tjenester i kollektivsektoren. Utover dette har vi ikke merknader til kravene i forordningen.

Med vennlig hilsen,

Bente Mari Nilssen

Juridisk sjef, Entur AS

Kopi: Samferdselsdepartementet